

Beste mensen,

Dit was een maand met meer ontwikkelingen dan in alle voorgaande maanden van dit jaar. Een grote groep vrouwen en kinderen werd opgehaald uit Syrië; het CDA congres stemde tegen een resolutie om meer vrouwen en kinderen terug te halen, we hebben actie gevoerd voor een ruimere omgangsregeling tussen moeders en kinderen, en we kregen contact met de teruggekeerde vrouwen in de gevangenis te Zwolle. Door al deze gebeurtenissen is deze nieuwsbrief wat langer geworden dan normaal.

Voornaamste ontwikkelingen van de afgelopen maand

Terugkeer 12 vrouwen en 28 kinderen

Op 2 november arriveerden eindelijk de 12 vrouwen en 28 kinderen die al maanden klaar stonden in kamp Roj om gerepatrieerd te worden. De vrouwen werden meteen overgebracht naar de Terroristen Afdeling van de gevangenis in Zwolle. Zij moesten hun kinderen afstaan aan medewerkers van de Raad voor de Kinderbescherming, in de wetenschap dat zij hen de komende tijd niet meer te zien krijgen. Dat moet voor zowel de moeders als de kinderen een zeer pijnlijk moment geweest zijn. Onder de teruggehaalde vrouwen was o.a. Chadia B., de vrouw die al meer dan een jaar verminkt en zwaar ziek in kamp Roj lag. Verder werd ook Nourredine teruggehaald, de autistische jongen die vorig jaar ernstige brandwonden had opgelopen en die dringend toe was aan huidtransplantaties. De vreugde over de terugkeer van de vrouwen en kinderen werd daardoor overschaduwd door het besef [dat dit al veel eerder had moeten gebeuren](#). De argumenten die de overheid eerder aanvoerde tegen terughalen bleken ongefundeerd. Toen de vrouwen dreigden hun straf te ontlopen als ze niet teruggehaald werden, [bleek terughalen plotseling wél mogelijk](#).

Vrouwen ondergebracht op Terroristen Afdeling van de gevangenis in Zwolle

De NOS zond op 1 november [een reportage uit over de Terroristen Afdeling](#) van de PI (Penitentiaire Inrichting – een eufemisme voor gevangenis) in Zwolle. Te zien is hoe de vrouwen volledig geïsoleerd worden gehouden van andere gevangenen om te voorkomen dat zij radicale ideeën verspreiden. Zij mogen slechts 36 uur per week buiten hun cel verblijven (5 uur per dag), wat veel minder is dan reguliere gevangenen. Bij het artikel op de website van de NOS staat een getrukeerde foto waarop de vrouwen in de gevangenis nog steeds een nikab dragen; iets wat in werkelijkheid natuurlijk verboden is.

Opvang van de kinderen

In een [brief aan de Kamer](#) van 1 november beschrijft minister Weerwind van Rechtsbescherming wat er nu met de kinderen gebeurt. Zij worden de komende drie maanden ondergebracht in een instelling van de Raad waar zij de nodige medische zorg krijgen en worden geobserveerd. Daarna gaan ze naar familie, vrienden, een pleeggezin of een instelling van Jeugdzorg. Zij mogen hun moeder slechts eens per zes weken bezoeken.

Volgens deskundigen is deze omgangsregeling volstrekt onvoldoende om de band tussen moeder en kind in stand te houden. We hebben daarom de minister [een brief gestuurd](#) met het dringend verzoek de regeling te verruimen. De brief was ondertekend door 34 deskundigen op het gebied van jeugdpsychiatrie en opvoedkunde, en ook door Save the Children. Recentelijk verklaarde ook de Raad voor de Kinderbescherming dat het in het belang van kinderen is om de bezoeksregeling te verruimen.

CDA congres verwerpt oproep tot repatriëring van overgebleven vrouwen en kinderen

Op 5 november heb ik op het CDA congres [een resolutie](#) ingediend die de partij opriep zich in te zetten voor de repatriëring van de overgebleven vrouwen en kinderen in Syrië. Vorig jaar september nam het congres een soortgelijke resolutie aan met bijna 55% van de stemmen. De Kamerfractie had daar het afgelopen jaar echter geen gevolg aan gegeven, wat reden was om nogmaals een resolutie in te dienen. De behandeling van de resoluties verliep ditmaal echter rommelig. Ik kreeg precies een 1 minuut de tijd om de resolutie te verdedigen in een zaal waar slechts een klein deel van de congresgangers aanwezig was. De meerderheid van de congresgangers had daardoor mijn betoog gemist en stemde schriftelijk op basis van een negatief preadvies van het partijbestuur. Het was dan ook niet verwonderlijk dat de resolutie ditmaal verworpen werd met slechts 20% van de stemmen vóór. Ik heb mijn teleurstelling over deze gang van zaken kenbaar gemaakt in een [brief aan fractievoorzitter Heermans](#).

Jihadisme blijft volgens de NCTV de voornaamste terroristische dreiging in Nederland

In zijn [halfjaarlijkse rapport](#) concludeert de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid (NCTV) dat het jihadisme met ongeveer 500 aanhangers in Nederland nog steeds de voornaamste terroristische dreiging vormt. Volgens de NCTV gaat van alle terugkeerders na vrijlating in principe een verhoogde terrorismedreiging uit, onder meer 'omdat zij door hun verblijf in het strijdgebied ideologische kennis en internationale jihadistische contacten hebben opgedaan'. Het rapport waarschuwt dus weer - net als de 56 voorgaande rapporten - voor de gevaren van teruggekeerde vrouwen, en impliceert daarmee opnieuw dat terughalen gevaarlijk is. Er wordt geen woord gewijd aan de risico's van *niet* terughalen, die volgens deskundigen veel groter zijn.

In een [brief van 11 november](#) heb ik de NCTV gewezen op het onevenwichtige karakter van zijn rapport.

Ansichtkaarten voor de vrouwen op de TA

De onlangs teruggekeerde vrouwen maken een moeilijke tijd door nu zij geïsoleerd zijn op de Terroristen Afdeling, en hun kinderen voortaan nog maar sporadisch mogen zien. Om hen te laten weten dat er in Nederland ook nog mensen zijn die aan hen denken, heb ik een oproep gedaan om de vrouwen een kaartje te sturen om hen welkom te heten in ons land. Ik heb uit de gevangenis gehoord dat daar al verschillende kaarten ontvangen zijn. Voorlopig gaan we door met het sturen van kaarten om de vrouwen een hart onder de riem te steken; zie onder.

Debat Terrorisme/extremisme in de Vaste Kamercommissie voor Justitie en Veiligheid

Een [debat van ruim drie uur](#) waarin de regeringspartijen, gesteund door extreemrechts, hun oude standpunt herhaalden dat vrouwen en kinderen van IS-strijders alleen naar Nederland gehaald mogen worden wanneer de moeders anders hun straf dreigen te ontlopen. De VVD vond dat de vrouwen hier in ieder geval zware straffen moesten krijgen en levenslang onder toezicht geplaatst

moesten worden. Afgezien van de PvdA had geen enkele partij de wil of moed om te wijzen op de humanitaire noodzaak om ook de resterende kinderen op te halen, en op het gevaar dat deze kinderen steeds meer radicaliseren naarmate zij langer in de kampen verblijven.

Vrouwen vrezen hun kinderen voorgoed te verliezen bij lange detentie

Het tijdelijk afstaan van hun kinderen was voor de teruggekeerde vrouwen een hoge prijs, maar zij waren bereid die te betalen in de verwachting dat zij na repatriëring naar Nederland uiteindelijk zicht zouden krijgen op een normaal gezinsleven in ons land. Het risico bestaat echter dat ze hun kinderen blijvend zullen verliezen wanneer ze te lang in detentie blijven. De Raad voor de Kinderbescherming hanteert de norm van een jaar als 'aanvaardbare termijn' waarbinnen de kinderen nog terug kunnen naar hun moeders. Daarna bestaat de kans dat de moeders uit het ouderlijk gezag ontzet worden omdat de kinderen zich intussen te sterk gehecht hebben aan het pleeggezin waarin zij zijn opgenomen.

De vrees voor het verlies van hun kinderen is ook voornaamste reden dat de achtergebleven vrouwen in Syrië niet naar Nederland willen terugkeren, en daarom geen proces hebben aangespannen tegen de Nederlandse staat. Het gevolg is dat hun kinderen blijven opgroeien in een IS-omgeving.

Contact met de moeders in de gevangenis

In september en oktober hadden we via WhatsApp contact met een van de Nederlandse vrouwen in kamp Roj (zie de nieuwsbrieven van die maanden). Nu alle Nederlandse vrouwen zijn teruggehaald is contact met hen per WhatsApp in de gevangenis onmogelijk. Het contact verloopt nu per brief en dit betekent dat alle in- en uitgaande post door de directie wordt gelezen en gekopieerd. Het voordeel van de huidige situatie is wel dat we nu zaken als boeken etc. aan de vrouwen kunnen sturen.

Krantenartikelen

In een [ingezonden brief in de NRC van 1 november](#) betoog ik dat het verblijf in de Koerdische kampen voor de vrouwen een veel zwaardere straf was dan opsluiting in een Nederlandse cel. Omdat de regering de vrouwen al in 2019 had kunnen ophalen, betekent dit dat ze de vrouwen eigenlijk al ruim drie jaar een straf heeft opgelegd die zwaarder was dan een overeenkomstig verblijf in een Nederlandse gevangenis.

Judit Neurink schreef in een [artikel van 3 november](#) dat het kamp al-Hol dringend leeggehaald moet worden. Zolang de vrouwen en kinderen in dit kamp blijven, kunnen ze zich zeer moeilijk aan de IS-Invloed onttrekken. Worden de vrouwen teruggehaald, dan laten ze het IS-gedachtengoed bijna allemaal achter zich. Sommigen ontpoppen zich zelfs als activisten tegen IS en radicalisering.

Verder heb ik in een artikel in [Trouw van 9 november](#) erop gewezen dat de scheiding van moeders en kinderen bij aankomst in Nederland een barbaarse straf was. De scheiding van hun moeders moet voor de kinderen een nog groter trauma geweest zijn dan alle jaren die zij hebben doorgebracht in de Koerdische kampen.

Agenda komende maand

Pro forma zitting in de strafzaak tegen de vijf vrouwen die in februari werden teruggehaald

Deze zitting is op 14 december om 10.30 in de beveiligde zaal van de rechtbank in Rotterdam. Het is een openbare zitting.

Follow-up brief aan minister Weerwind over omgangsregeling moeders en kinderen

We zijn in contact met Kamerleden die gaan proberen minister Weerwind te bewegen de omgangsregeling voor moeders en kinderen te verruimen.

Steun aan moeders in de gevangenis

Nu wij contact hebben met de moeders in de gevangenis, bestaat de mogelijkheid om met hen te corresponderen en hen dingen te sturen die hun verblijf in de gevangenis dragelijker maken. Voor hun toekomstige re-integratie in onze maatschappij is het voor hen belangrijk te weten dat niet heel Nederland hen vijandig gezind is. Dat is tegelijk de meest efficiënte manier om ook de kinderen te helpen. De kinderen zullen altijd een sterke band met hun moeder houden omdat zij de enige ouder is die ze nog hebben, en omdat zij samen met hun moeder de moeilijke jaren in het kamp hebben doorgemaakt. Wanneer de moeder tijdens haar verblijf in de gevangenis teleurgesteld en verbitterd raakt, zal dat zijn weerslag hebben op haar kinderen.

We bekijken momenteel op welke manier we de vrouwen in de gevangenis het beste kunnen ondersteunen. Zodra we meer concrete plannen hebben, komen we daarop terug. Eind december willen we in ieder geval zoveel mogelijk Nieuwjaarskaarten sturen. Verdere mededelingen daarover volgen. Mensen die intussen al kaarten willen sturen of met de vrouwen willen corresponderen, kunnen adressen bij mij opvragen (adcorten@gmail.com).

Voor meer nieuws van de afgelopen maand, zie webpagina "Laatste Nieuws"

Vanwege een update van de website is het adres van deze pagina veranderd in

<https://kinderenteruguitkalifaat.nl/actualiteiten/>

Vriendelijke groeten,

Ad Corten

Deze Nieuwsbrief wordt maandelijks toegezonden aan alle mensen die zich hebben aangemeld als lid of sympathisant van het Platform Kinderen terug uit het Kalifaat. Mocht u geen prijs meer stellen op toezending van deze nieuwsbrief dan kunt u zich afmelden bij adcorten@gmail.com